

N:o 24.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag angående tillämpning med afseende å elektrisk järnväg af bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift; gifven Stockholms slott den 31 december 1903.

Under åberopande af bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående tillämpning med afseende å elektrisk järnväg af bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

Ossian Berger.

Förslag

till

Lag

angående tillämpning med afseende å elektrisk järnväg af bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift.

Häri genom förordnas som följer:

Har skada uppstått i följd af elektrisk järnvägs drift annorledes än genom inverkan af elektrisk ström, skola bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift äga motsvarande tillämpning; dock skola sagda bestämmelser icke medföra skyldighet för ägare eller innehafvare af elektrisk järnväg att utgifva ersättning, då arbetare eller arbetsförman, som är stadd i järnvägens tjänst eller arbete, varder dödad eller skadad genom olycksfall i arbetet.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1904, men äger ej tillämpning i fråga om skada, som därförinnan inträffat.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 6 november 1903

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena **LAGERHEIM**,
Statsråden: **HUSBERG**,
PALANDER,
WESTRING,
RAMSTEDT,
BERGER,
MEYER,
VON FRIESEN,
VIRGIN.

Efter gemensam beredning med chefen för civildepartementet anförde chefen för justitiedepartementet statsrådet Berger i underdånighet:

»De i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift meddelade bestämmelser hafva, såsom i lagens 1 § angifves, allenast afseende å järnväg, å hvilken befordran af person eller gods verkställes medelst ångkraft. I motiven till lagen yttras härom: »Då järnvägsdriftens farlighet företrädesvis beror därpå, att trafiken å järnväg i regeln besörjes medelst ångkraft, så följer häraf, att i de undantagsfall, då för trafikerandet af järnväg användes annan kraft än ånga, den föreslagna lagen icke bör äga tillämplighet, — — —.»

I nu berörda afseende hafva förhållandena väsentligen förändrats, sedan dessa ord yttrades. I senare tid har nämligen den elektriska kraften begynt finna användning i järnvägsdriftens tjänst i en omfattning, som redan är afsevärd och som under den närmaste framtiden torde komma att blifva mer och mer betydande. Då den elektriska kraften, använd såsom drifkraft i järnvägstrafik, torde i farlighet kunna fullt likställas med ångkraft, något hvarom redan inträffade olycksfall tillfyllest bära vittne, lärer man ej böra dröja att genomföra lagbestämmelser äfven angående ansvarighet för skada i följd af elektrisk järnvägs drift.

För vissa fall är emellertid denna skadeståndsskyldighet redan reglerad genom lagar, som under senaste tiden tillkommit. Dels äro i lagen den 27 juni 1902, innefattande vissa bestämmelser om elektriska anläggningar, föreskrifter gifna angående ersättningsskyldighet för skada, orsakad genom inverkan af elektrisk ström, dels har redan förut, genom lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd af olycksfall i arbete, med afseende å all järnvägs- och spårvägsdrift fastställts regler för arbetsgifvares skyldighet att ansvara för skada, som arbetare eller arbetsförman lidit i följd af olycksfall i arbetet.

Då, hvad angår öfriga fall af skada å person eller gods, fråga är om förhållanden, som äro väsentligt likartade med dem, hvilka afses i ofvan anförda lag af den 12 mars 1886, synes det ligga i sakens natur, att samma grundsatser, som tillämpats i nämnda lag, äfven här böra finna användning. Syftemålet torde alltså kunna vinnas genom ett lagstadgande af innehåll, att de i 1886 års lag meddelade bestämmelser skola äga motsvarande tillämpning i fråga om ansvarighet för skada, som uppstått i följd af elektrisk järnvägs drift annorledes än genom inverkan af elektrisk ström, med förbehåll likväl i afseende å det område, som redan är regleradt genom förenämnda lag af den 5 juli 1901. Härvid må framhållas, att då 1886 års lag ansetts afse icke blott järnvägar i egentlig mening utan äfven spårvägar, som befaras med användande af ångkraft, den ifrågasatta utsträckningen af lagens tillämpning lärer komma att omfatta äfven elektriska spårvägar.»

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst ett i öfverensstämmelse med hvad nu anförts affattadt förslag till lag angående tillämpning med afseende å elektrisk järnväg af bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift, hvilket förslag finnes under litt. B fogadt vid detta protokoll, hemställde han i underdånighet, att högsta domstolens yttrande öfver förslaget måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom note ur protokollet inhämtas.

Till denna af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lämna bifall.

Ex protocollo
Axel Dandenell.

Förslag

till

Lag

angående tillämpning med afseende å elektrisk järnväg af bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift.

Härigenom förordnas som följer:

Har skada uppstått i följd af elektrisk järnvägs drift annorledes än genom inverkan af elektrisk ström, skola bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift äga motsvarande tillämpning; dock skola sagda bestämmelser icke medföra skyldighet för ägare eller innehafvare af elektrisk järnväg att utgifva ersättning, då arbetare eller arbetsförman, som är stadd i järnvägens tjänst eller arbete, varder dödad eller skadad genom olycksfall i arbetet.

Denna lag träder i kraft den — — — — men äger ej tillämpning i fråga om skada, som därförinnan inträffat.

*Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kungl. Maj:ts
högsta domstol måndagen den 30 november 1903.*

Första rummet.

Närvarande:

Justitieråden: SKARIN,
LILIENBERG,
CARLSON,
LINDBÄCK,
CLAËSON,
THOLLANDER,
SILVERSTOLPE.

Sedan, jämlikt högsta domstolens beslut den 20 innevarande november, handlingarna rörande det till högsta domstolen för afgifvande af utlåtande öfverlämnade förslag till lag angående tillämpning med afseende å elektrisk järnväg af bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift, mellan högsta domstolens ledamöter cirkulerat, företogs nu detta ärende till slutlig behandling; varande förslaget bilagdt detta protokoll.

Justitieråden *Lilienberg, Carlson, Lindbäck. Claëson* och *Silverstolpe* lämnade förslaget utan anmärkning.

Justitieråden *Skarin* och *Thollander* funno den föreslagna lagen i redaktionellt hänseende föranleda följande anmärkning:

Lagen innebär att i fråga om ansvarighet för skada i följd af elektrisk järnvägs drift skola bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886, som angå järnväg, drifven med ångkraft, äga tillämpning, med undan-

tag likväl *dels* att, då skadan förorsakats genom inverkan af elektrisk ström, lagen den 27 juni 1902 skall tillämpas, *och dels* att, om arbetare eller arbetsförman, anställd i järnvägens tjänst eller arbete, varder dödad eller skadad genom olycksfall i arbetet, lagen den 5 juli 1901 skall komma till användning. Det synes som tydligare hänvisning till sistnämnda två lagar, hvilka inskränka och begränsa området för den föreslagna lagen, lämpligen borde däri förekomma eller som åtminstone antydan borde däri göras, att för dessa två fall är särskildt stadgadt.

Lagförslagets nuvarande redaktion kan, läst ensam för sig, förleda den uppfattning att skada genom inverkan af elektrisk ström samt skada genom olycksfall å arbetare eller arbetsförman i järnvägens tjänst eller arbete ej berättiga till ersättning.

Ex protocollo
Erik Ölander.

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
torsdagen den 31 december 1903*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LAGERHEIM,
Statsråden: ODELBERG,
 HUSBERG,
 PALANDER,
 WESTRING,
 RAMSTEDT,
 BERGER,
 MEYER,
 VON FRIESEN,
 VIRGIN,
Justitieråden: PETERSSON,
 QUENSEL.

Efter gemensam beredning med chefen för civildepartementet anmälde chefen för justitiedepartementet statsrådet Berger i underdånighet:

Högsta domstolens genom note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden den 6 november 1903 inhämtade utlåtande öfver det vid samma protokoll fogade förslag till lag angående tillämpning med afseende å elektrisk järnväg af bestämmelserna i lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd af järnvägs drift; och hemställde föredraganden, att förslaget, som af högsta domstolens fleste ledamöter lämnats utan anmärkning, måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom nådig proposition för Riksdagen till antagande framläggas.

Kungl. Maj:ts Nåd. Proposition N:o 24.

Med bifall till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder förordna, att till Riksdagen skulle aflåtas nådig proposition i ämnet, af den lydelse bilagan litt. vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo
Erik Ölander.